

DOGNOJEVANJE VRTNIM TRAJNICAM Z ORGANSKIMI GNOJILI

Mešana greda visokih trajnic v impozantni kompoziciji pred drevjem je sestavljena iz različnih trajnic, tudi nekaj bolj požrešnih, zato bo lepa vrsto let le ob vsakoletnem dognojevanju z organskimi gnojili.

Ekstremno skromne ali ekstremno zahtevne, ki imajo drugačne zahteve, njihovi ljubitelji običajno poznajo ali se o njih posebej informirajo pri specialistih.

Za dognojevanje z organskimi gnojili velja, da se bistveno razlikujejo od tako imenovanega rednega gnojenja s tekočimi in drugimi kemičnimi gnojili v obliki paličic, tablet, granul in podobnega. Organska gnojila uporabljamo mnogo redkeje. Običajno je dovolj enkrat letno. Zlasti pri tistih, ki vsebujejo žive mikroorganizme, gljivice in bakterije, ki so v tleh naši najboljši pomočniki, pa je potrebno upoštevati njihovo ranljivost. Na soncu ali vetru ti mikroorganizmi hitro odmrejo in učinek gnojenja je potem mnogo manjši ali celo skoraj nikakršen. Hlevski gnoj, kompost in kompostu podobna gnojila torej ne smejo nikoli ležati po površini tal na soncu v vročini in ob vetru.

Dokler trajnice še niso sklenile svoje rasti in torej še ne pokrivajo tal v celoti, je obdelava tal med posameznimi sadikami še možna. To se dogaja še kako leto ali dve po sajenju. Takrat jim je še dokaj enostavno dognojovati. Organsko gnojilo potrosimo po prazni zemlji med rastlinami in ga takoj

plitvo vkopljemo v zemljo. Tako preprečimo njegovo izsušitev. Korenine ga bodo že poiskale, čeprav ga ne bomo vkopali prav blizu rastlin. Z globokim prekopavanjem tal v bližini rastlin bi namreč lahko poškodovali korenine zlasti pri tistih vrstah, ki korenine na široko razpredajo plitvo pod površino tal. To delo opravimo v tistem letnem času, ko rastline začenjajo rasti ali pa so že končale z rastjo. Torej od pozne jeseni do pozne pomladi bo najbolje. Če smo ta čas zamudili, še vedno lahko gnojimo do sredine poletja. Nikakor pa ni priporočljivo gnojiti od sredine poletja do konca jeseni, ker bi takrat lahko spodbudili močnejšo rast ob zaključku vegetacije in s tem povzročili zmanjšano odpornost rastlin na zimo. Le ob sajenju trajnic na novo lahko gnojimo kadarkoli, ker takoj po sajenju itak preteče nekaj časa, predno se rastline s koreninami toliko približajo gnojilu, da bi ga v polnosti začele črpati in to torej velja tudi za vsa jesenska sajenja. Sicer pa velja, da dognojevanja z organskimi gnojili nikoli niso tako hitra in tako ekstremno učinkovita, kot tista z tekočimi ali mineralnimi gnojili in z njimi tudi škode zlepa ne moremo povzročiti.

Potonikam je dovolj, če jim okrog korenin dodamo nekaj komposta vsakih nekaj let.

Mnoge trave in tudi trstikovci leta in leta ne zahtevajo praktično nobenega dognojevanja.

Tekst:

Jožica Golob-Klančič

univ. dipl. ing. hort.

Fotografije:

Mojca Rehar Klančič

univ. dipl. ing. agr.

Ko so trajnice popolnoma prerasle površino pod seboj in med njimi ni več prazne zemlje, potrosimo gnojilo kar po rastlinah brez prekopavanja, ki bi rastline poškodovalo. To naredimo pozno jeseni ali zgodaj spomladi. Z roko ali ustreznim orodjem gnojilo spravimo, kolikor je možno pod listje, kjer bo bolj ali manj na varnem pred sončno pripeko in vetrom. Sicer pozno jeseni in zgodaj spomladi učinek sonca itak ni zelo močan in so škode zaradi njega manj verjetne. Če to delo lahko opravimo pred pričakovanim dežjem, bo le-ta gnojilo spral v zemljo in med korenine, sicer pa po gnojenju temeljito zalijemo in mirno čakamo na učinkovanje čudežnih mikroorganizmov in drugih sestavin organskega gnojila.